VÄSTERBOTTENS MUSEUM

ARKEOLOGISK RAPPORT

Särskild Arkeologisk Utredning

Inför etablerandet av en berg- och moräntäkt inom fastigheten Pauträsk 9:4 i Storuman kommun.

Västerbottens museum/Uppdragsverksamheten

Nina Granholm 2013

Innehåll

Administrativa uppgifter 3

Sammanfattning 4

Inledning 4

Syfte 4

Utredningsområdet 4

Metod 5

Resultat 5

Omslagsbild: Bläcka i björk (foto: Nina Granholm, Västerbottens museum)

Administrativa uppgifter

Vbm dnr:	368/13
Lst dnr:	431-4487-2013
Beställare:	KJIN Schakt AB
Kommun:	Storuman
Län:	Västerbottens län
Fastighet:	Pauträsk 9:4
Kartblad:	71G 8c NV, 71G 9c SV
Undersökningstyp:	Arkeologisk utredning
Undersökningsperiod:	12 juni 2013
Dagsverken:	1 dgv förberedelser
	2 dgv fält
	2 dgv rapport och efterarbete
Projektion:	SWEREF 99 TM
Foto:	Västerbottens museum (Nina Granholm)
Fältbilder:	Förvaras på Västerbottens museum
Digitalt material/mätdata:	Förvaras på Västerbottens museum

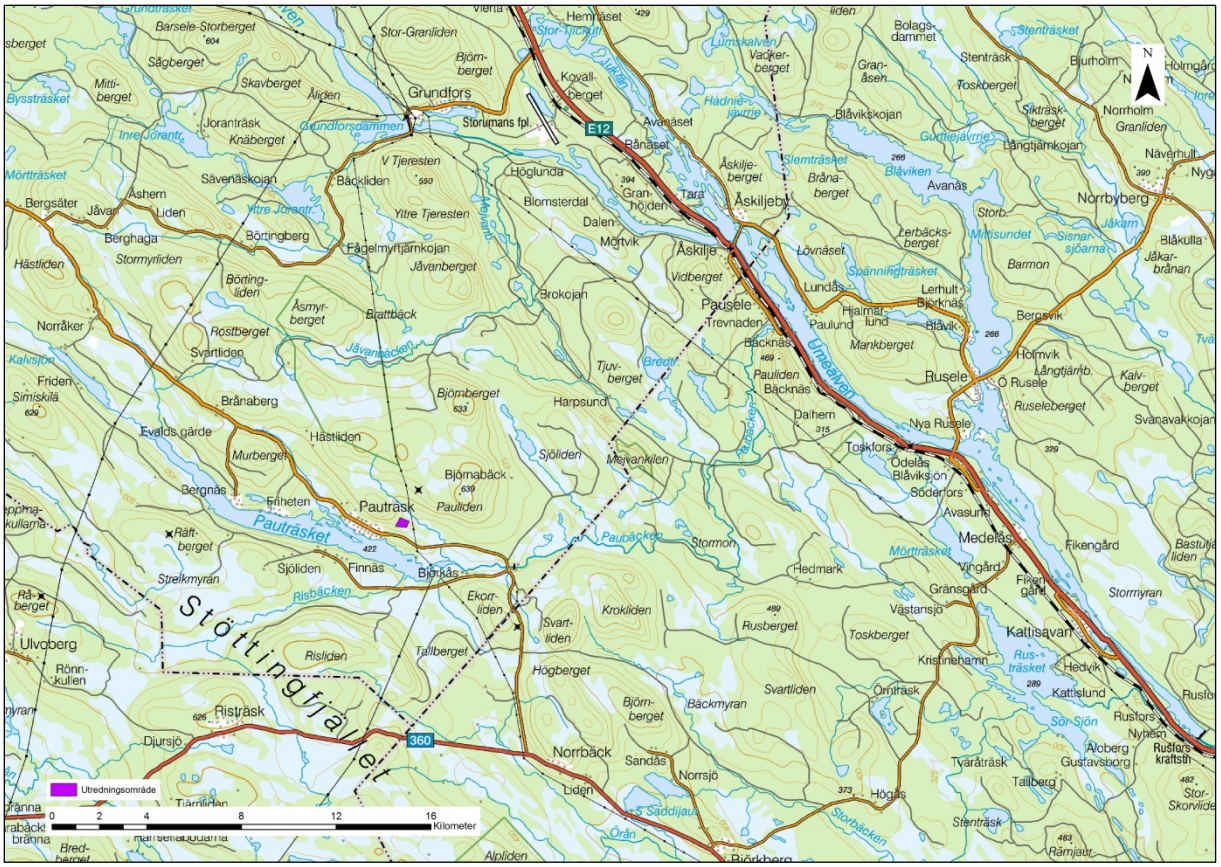

Figur 1. Översikt med utredningsområdet.

Sammanfattning

Enligt beslut från Länsstyrelsen Västerbotten (dnr 431-4487-2013), har en särskild arkeologisk utredning genomförts inför planerad etablering av en berg- och moräntäkt inom fastigheten Pauträsk 9:4, Storuman kommun, Västerbottens län. Utredningen genomfördes av Västerbottens museum AB och vid utredningstillfället registrerades en övrig kulturhistorisk lämning, en bläcka på en björk som troligen markerat en väg/vinterväg eller ägogräns.

Inledning

Med anledning av planerad etablering av en berg- och moräntäkt inom fastigheten Pauträsk 9:4 inom Storuman kommun har Västerbottens museum AB på uppdrag av KJIN Schakt AB genomfört en särskild arkeologisk utredning av det berörda området. Undersökningen genomfördes enligt beslut av Länsstyrelsen Västerbotten (dnr 431-4487-2013) i enlighet med KML (1988:950) 2 kap. 11 §.

Syfte

Utredningens syfte var främst att undersöka om oregistrerade forn- och kulturlämningar kommer att beröras av den planerade täkten och dokumentera dessa.

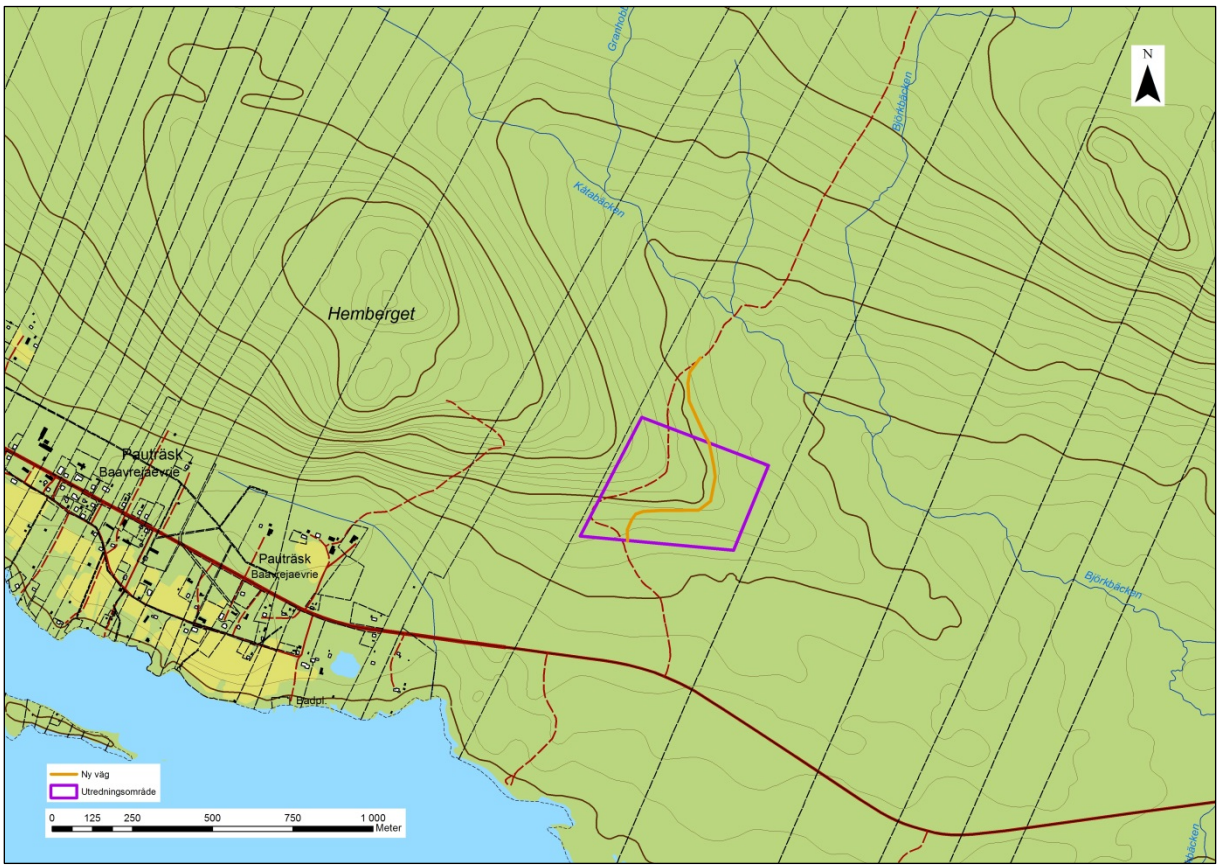

Figur 2. Översikt med utredningsområde och vägdragning.

Utredningsområdet

Utredningsområdet ligger inom fastigheten Pauträsk 9:4 på Hemberget ca 4 mil SÖ om Storuman och 1,5 km NÖ om byn Pauträsk. Inga forn- eller kulturlämningar finns registrerade sedan tidigare inom området. Ursprungligen var det utpekade området ca 15 hektar där det

tillkom ett vägdragningsområde på ca 290 m (se figur 2). Inför fältarbetet ändrades dock förutsättningarna och i brist på digitalt underlag sattes snitslar upp för att visa avgränsningen för det nya området. Den snitslade ytan var betydligt mindre än det ursprungliga utredningsområdet (se figur3).

Terrängen inom utredningsområdet utgörs övervägande av trädbevuxen syd- och sydöst sluttning i stenig moränmark och ligger huvudsakligen mellan 390-415 meter över havet. En skogsbilväg går genom områdets västra del.

Figur 3. Översikt med ursprungligt utredningsområde och snitslad yta.

Metod

Inför utredningen fick Västerbottens museum digitala kartor och underlag för det berörda området (som senare ändrades) och den nya vägdragningen som tillkommer i samband med etableringen. Utredningen genomfördes med hjälp av handdator och GPS samt genom ockulär besiktning och provstick med jordsond.

När utredningsområdets utbredning ändrades till en snitslad yta som blev överskådligt först i fält, inventerades ändå en lite större yta än det utpekade området (se figur 4). Den inventerade ytan är inom det ursprungliga utredningsområdet och inkluderade en ca 60 m bred korridor kring den nya vägsträckningen.

Resultat

Vid utredningen påträffades en övrig kulturhistorisk lämning i form av en bläcka på en björk intill den befintliga skogsbilvägen (se figur 4 och omslagsbild).

Beskrivning: Bläcka, rektangulär ca 0,25 x 0,15 m på SÖ-sida om björk ca 1,5 m upp på stammen. Bläckan är invallad och har spår av yxhugg. Inga synliga ristmärken. Eftersom lämningen är på ett lövträd är det troligt att den markerat en väg (vinterväg) eller ägogräns.

Inga ytterligare forn- eller kulturlämningar registrerades vid utredningstillfället.

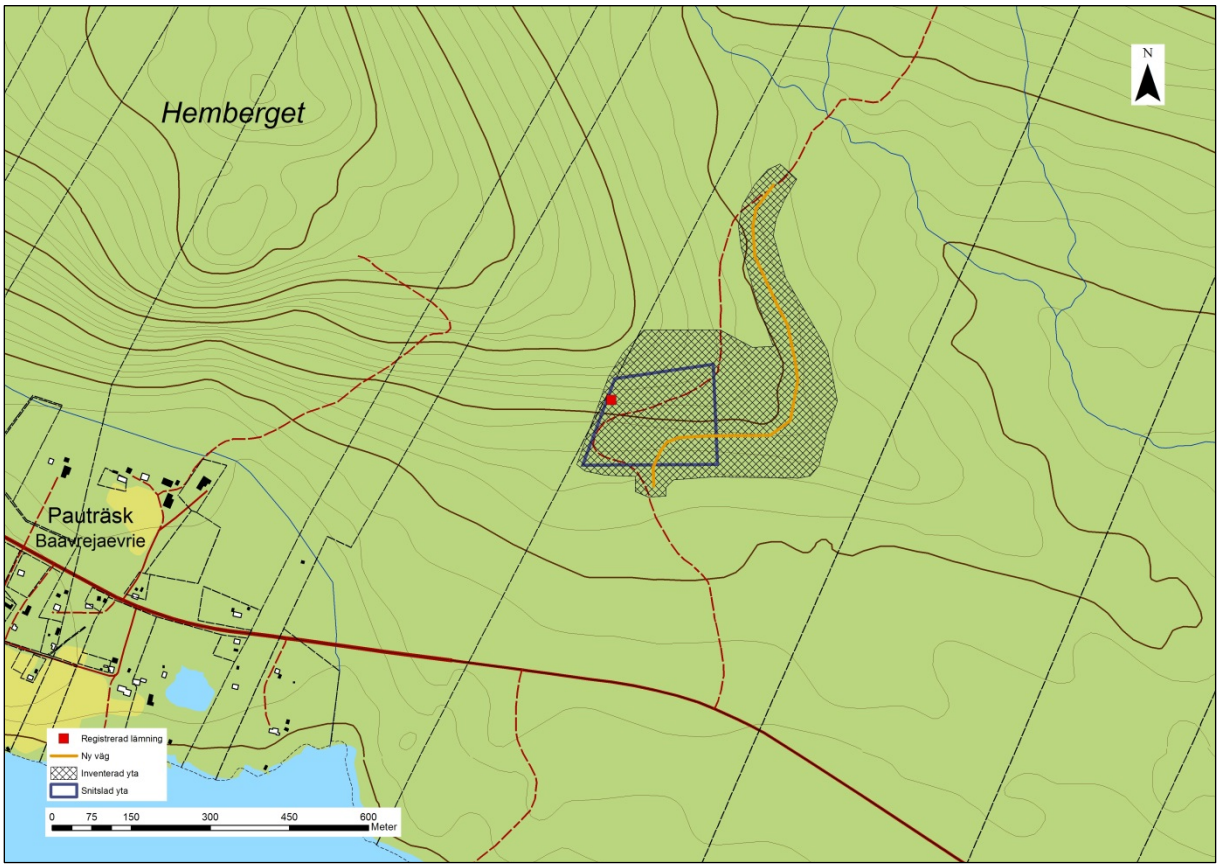

Figur 4. Översikt med inventerad yta och registrerad lämning.

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM

Box 6083, 906 03 Umeå
Telefon 090-16 39 00. Telefax 090-77 90 00.
info@vbm.se
www.vbm.se